AGDESTEIN och VATNA

De historiska leden fram till idag
sammanställda
av

Kent O Agdestein Vatna

Utgåva 3

28 juni 2004

Campingvägen 11
SE-560 42 SANDHEM
Telefon: +46 515 76 04 48
E-post: kent.agdestein@telia.com

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

0	**FÖRORD**	**3**
1	**MOWATSLÄKTEN**	**6**
2	**RUSTUNGSLÄKTEN**	**8**
3	**Onarheimsläkten**	**11**
4	**Vaagesläkten**	**11**
5	**Kyviksläkten**	**12**
6	**ORMSLÄKTEN**	**13**
7	**ORNINGSLÄKTEN**	**14**
8	**DAHLSLÄKTEN**	**17**
9	**Sveengrenen**	**17**
10	**Aadlandgrenen**	**18**
11	**Agdesteingrenen Del I**	**19**
12	**Agdesteingrenen Del II**	**21**
13	**Vatnagrenen Del I**	**23**
14	**Vatnagrenen Del II**	**25**
15	**Vatnagrenen Del III**	**27**
16	**Eldöygrenen**	**29**

FÖRORD

Följande sammanställning visar släktleden fram till våra dagar. Fakta är hämtade från boken **"Sunnhordland-slekter"** av Erik Bakkevig samt **"Stord Bygdebok II"** av Ola Höyland, i vissa fall något nerkortade samt kompletteringar i nyare led från Dagfinn Vatne, Per Arne Vatna, Anny Vatna Selvåg, Peter Fölling och Trygve Kvernland.

Målsättningen har varit att härleda ursprunget till nuvarande bruksnummer på Vatna och några av de på Agdestein samt de familjer som äger dem idag. Beträffande de avvikelser i årtal som finns har jag valt de årtal som anges i bygdeboken då den är av senare datum. För mer detaljer kring personer och gårdar hänvisar jag till ovanstående böcker.

Jag har redogjort för personerna samt sambandet mellan olika släkter och dess grenar. Jag tror att linjen skall vara enklare att följa här än i släktböckerna, då de presenterar alla släkter, vilket gör det svårt att följa enskilda grenar. Jag har utelämnat en del detaljer för vissa syskon, svågrar och svägerskor, som ej påverkat våra linjer.

I tidiga led är släktnamnet **Vatne** och det finns ju idag familjer med både Vatne och Vatna som namn. Jag har valt att hela tiden skriva **Vatna** som gårdsnamn, då det är namnet på gårdarna idag, detsamma gäller för **Valvatna.**

De personer som finns i leden har jag kallat för **Vatne** respektive **Vatna**. Det finns också ett flertal historiskt intressanta personer, dessa är med även om de inte alltid är direkt anknutna till de linjer jag följt, i vissa fall är det intressanta historier som berättas.

Som bilaga har jag gjort en grafisk sammanställning liknande ett släktträd för att underlätta förståelsen av sambanden.

Varje avsnitt är "numrerat" enligt följande princip:

1	är släkt/grennamnet
I.	är den person jag startar med
a.	är barn till I.
1.	är barn till a.
(a)	är barn till 1.
(1)	är barn till (a)
a)	är barn till (1)
i)	är barn till a)
01)	är barn till i)

För att finna en väg genom alla släkter och dess grenar har jag skrivit alla de namn som bildar linjen, samt ytterligare några personer som haft betydelse, med fetare stil.

Både Agdestein och Vatna är grenar av **DAHLSLÄKTEN** även kallad **Slee**. För att få sambanden klara börjar jag med **MOWATSLÄKTEN**, därefter följer **RUSTUNGSLÄKTEN**, **ORMSLÄKTEN** och **ORNINGSLÄKTEN** då linjen går via dessa.

Dessutom finns det grenar av dessa släkter som för linjen vidare såsom, **Onarheimsläkten, Vaagesläkten på Varaldsöy** och **Kyviksläkten på Stord**, dessa är fortsättningen på Rustungsläkten.
Sveen-, och **Aadlandgrenen** följer efter Dahlsläkten innan vår Agdesteingren och slutligen hur **Eldöygrenen** kom till Vatna.

Jag avslutar med Dahlsläkten och de grenar av den som heter **Agdestein**, **Vatna (e)** och **Eldöy**. Agdestein är i 2 delar (I och II), då den linjen är väldigt lång. Vatna(e) består av tre delar (I-III), med följande innehåll:

-Del I	om bnr.5
-Del II	om bnr.4
-Del III	om bnr.1, 2 o 3

Övriga bruksnummer har jag utelämnat.

Då båda huvudgårdarna är väldigt gamla har jag valt att inleda med en kort beskrivning av historien bakom respektive namn och något om ägarförhållandena innan 1600-talet.

AGDESTEIN

Gården har nummer 6 och består idag av flera bruk som tillkommit under de generationer som brukat dem.

Första delen i namnet är samma ord som i Agder och Agdenes. Namngranskarna sätter detta i samband med ett gammalt glömt ord, **egde**, som skulle tyda på något med aggar eller toppar (tindar) på.

Andra delen finns med i många stadsnamn, både för sig självt och sammansatt med andra ord. Ofta är det en stor och speciell sten som är upphovet till namnet. Kanske är det så i det här fallet. På fjällsluttningen ovanför gården ligger en stor sten synbar från Nuen. Den heter "Agdestenen". Det är troligt att gården är uppkallad efter stenen och inte stenen efter gården.

Varför har då denna sten fått första delen tillagd? Kanske av gammal tro och vidskepelse. Den ligger på kanten av sluttningen och en gammal sägn säger att **"när stenen ramlar utför, skall världen förgås".** Sett mot den bakgrunden hade man nog agg till stenen. Då frågar man sig om det kan vara något samband mellan **agg** och **agde**, men troligen hade gården och stenen fått namnet innan sägnen kom till tals.

Agdesteinen, Stord *Foto: Nils Tore Økland* *Foto: Liv Astrid Økland*

Han ligg fram på kanten av bruni, og ei gamal segn seier *at "når steinen ramlar utføre, skal verdi forgå".* Ola Høyland: Stord bygdebok II (1966), s 70

En annan iakttagelse kan kanske vara intressant. I södra Frankrike vid Rivieran, finns en ort som heter **Agde**. Jag har inget som styrker ett samband utan det är sannolikt bara ett sammanträffande.

Agdestein var ett gammalt självägande gods. 1519 bodde Botolf och Oluf där, om de ägde gården eller hyrde den vet man ej. 1563 bor Jon på Agdestein. Från 1590 och fram till c:a 1620 ägde Jörgen Jeronymusson, gift med Merete, halva Agdestein och de bodde där. Den andra halvan, som antingen var krongods eller gammalt adelsgods, hyrde han. Jörgen var son till herr Jeronymus, sockenpräst på Stord omkring 1560, vars far hette Nils Grimsson.

Sonen till Jörgen och Meret hette **Jeronymus Jörgensen Agdestein** och med honom startar jag **Agdesteingrenen Del I.**

VATNA

Gården har nummer 29 och den liksom Agdestein består idag av flera bruk som tillkommit under de generationer som brukat dem.

Gårdsnamnet kommer av ordet **vatn** i gammelnorsk **vatnar** och betyder således gården vid vattnet, här Aadlandsvattnet. Det har skrivits som **Vattne** och **Watnϕe** i gamla dokument. Vatna är troligtvis en av de äldsta gårdarna på Stord. Den var adlig sädesgård fram till 1700-talet. Den hörde till Smörätten på 1300-talet.

Jon Ragnvaldsson Smör ägde den vid den tiden, omkring 1400 övertar hans son Svale Jonsson Smör, Vatna och efter han sonen Jon. Båda de senare bodde på Vatna av och till, men de ägde många andra gårdar och var ej bundna till ett ställe. En dotterdotters dotter till Svale Jonsson **Kristine Torsteinsdatter,** var gift med Erik Ormsen (Se ORMSLÄKTEN). 1675 ägdes gården av **Ludvig Rosenkrands** (Se MOWATSLÄKTEN). Han hade dålig ekonomi så 1679 pantsätter han Vatna till Otte Breche. Gården byter nu ägare ett flertal gånger.

Först är det arvingarna efter Ivar Christensson som äger den, men något senare är det förvaltaren på Halsnöy Klostergods Johan Frimand som är ägare. Han ägde Vatna 1701 och han hade folk som brukade gården.
Nästa ägare är Volquar (Folkvard) Smidt. Han var "kapellan" på Stord och dog 1717. Änkan efter Smidt, Maren Schachtavl född 1692, hade gården till c:a 1740. 1725 hyr hon ut en del av gården till **Anders Matsen Vatne** och med han börjar jag **Vatnagrenen Del I.** Änkan dog 1743 och hade 4 döttrar och de hade gården några år.

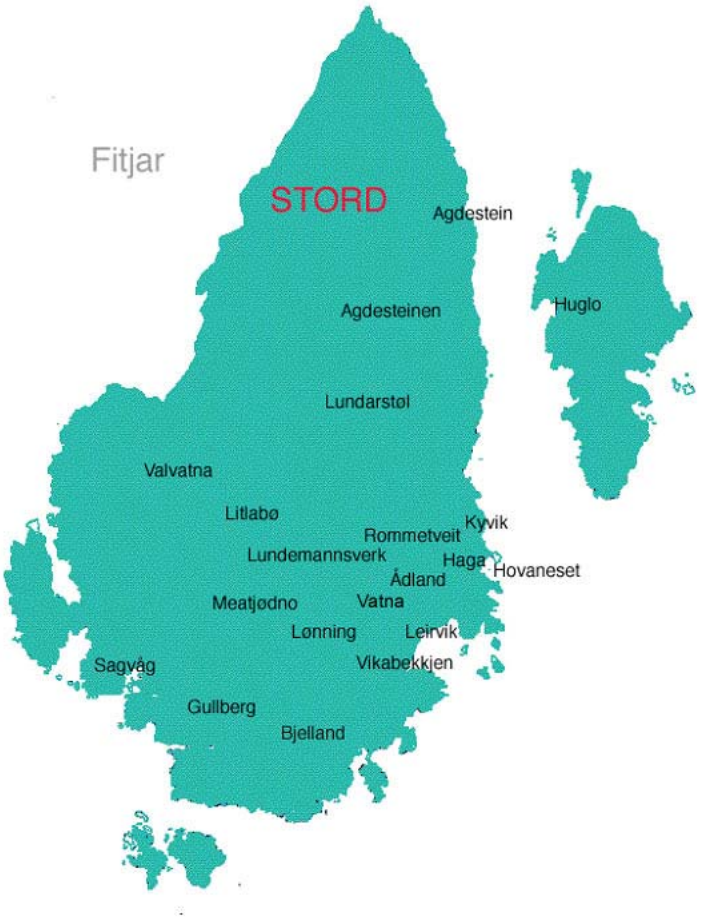

Karta över Stord

1 MOWATSLÄKTEN

Vi får först se på Mowatsläkten som enligt "Dansk adelskalender" skulle vara av italiensk adel och bar namnet Montealto. Släkten stammar dock från Normandie i Frankrike där det ursprungliga namnet var Monthaut. Från Normandie kom släkten på 1300-talet till Nord-Skottland, Orkneyöarna och Shetland. En John Mowat omtalas 1488 i skotska parlamentsakter.

Den först kända är:

I. Patrick Mowat

Uppges vara gift med Barbara Saintclair och de hade sonen:

a. Anders (Andrew) Mowat

Anders var första gången gift med Ursula Thomasdatter Thallag och bosatt i Skottland. Senare kom han till Norge där han 1585 gifter sig med **Else Christopher-datter** också kallad **Else Tronds**. Med Else bodde han först på Store Gjersvik och senare på Hovland på Tysnes. Han ägde också annat jordegods och var med bland adeln på kungahyllningen i Kristiania 1591.

De hade 3 barn: **Axel**, Cristopher och **Karen.**

1. Axel Mowat till Hovland

Född 1592, han var sjöofficer, redan 1628 skeppshuvudman (kapten) på olika örlogsskepp, och från 1631 viceadmiral. Han blev i tjänsten intill sjukdom tvang honom i land och då bosatte han sig på Hovland. Axel var Vestlandets största jordägare. Han ärvde Hovland efter sin far och Seim efter sin mor, men ägde dessutom många andra gods.

1648 uppräknas följande herrgårdar i hans besittning:

Hovland, Onarheim, Gjersvik och Malkenes på Tysnes, Hatteberg, Mel och Seim i Kvinnherad, Ask på Asköy och Axelvold i Lindås (nuvarande Fonnes). Året efter fick han också Haaland med gården Amland på Tysnes i pant av Christopher Orning, dessutom hade han strögods i Strandebarm, Skånevik, Fjelberg, Etne, Os och Hardanger.

Axel Mowat fick en oäkta son **Anders** med **Margrethe Eriksdatter.** (Se DAHLSLÄKTEN)

Omkring 1625 blev Axel gift med Karen Bildt dotter till Knut Bildt till Morland på Orust och Lungegården i Bergen. På Rosenholm Slott i Danmark finns porträtt av Axel Mowat och hustrun i full figur och med vapenskölden i nedre hörnet. Axel dog 27 januari 1661 och hustrun 1662 i Bergen. Deras kroppar fördes till Hovland men senare överflyttades de till kapellet vid kyrkan i Rosendal.

De hade 2 barn: Axel Mowat Jr. och **Karen Mowat.**

(a) Anders Axelsen Helvik

Född 1620. Anders och hans eftersläkt använde inte namnet Mowat. Axel Mowat erkände denna son och han överlät sin gård Ænes till bostad, men 1654 bor Anders på Helvik i Kvinnherad som han fick av fadern. Det var en stor gård.

Anders var skrivkunnig vilket inte var allmänt vid den tiden. Han efterlämnade en handskriven bönebok från c:a 1600 där han skrivit ner sina barns födsel, faddrar och annat. Han hade förnäma faddrar till barnen såsom Axel Mowats hustru Karen Bildt (flicknamnet användes då även efter giftemål), baron Ludvig Rosenkrands och hans fru, präster, fogdar och officerare var faddrar hos honom.

Hans oäkta födsel såg inte ut att ha påverkat folks omdöme negativt, modern var ju också av adel. Anders dog 1705. Han var gift med Anne Cathrine Carlsdatter von Marqwitz. Hon hade tyskt ursprung och levde till 1723, 91 år gammal.

De hade 11 barn: Anna, Else, Axel, Iver, Fredrik, Erik, Karen, Anders, Karen, Margrethe och Karl.

(b) Axel Mowat Jr.

Han var sjöofficer som fadern och blev dräpt i duell med sin släkting Lauritz Galtung till Torsnes 1643.

(c) Karen Mowat

Född 1630. Karen var ensam arvinge till faderns stora jordegods och var väl det rikaste giftet i landet. Den som "sköt papegojan" var **Ludwig Holgersen Rosenkrands** han blev gift med henne omkring 1658. Han var född i Odense och tillhörde en framträdande adelssläkt men själv var han förskjuten.

Ludvig hade i ungdomen varit i utlandet för att lära krigskonst och annat och blev senare knuten till den norska hären. 1658 utnämndes han till krigskommissarie med en lön på 1200 riksdaler. Samma år for han till Trondheim för att ta Tröndelag från svenskarna.

Som nygift bodde han först på Hovland, men då svärföräldrarna var döda började han 1661 att bygga herresätet Hatteberg (Rosendal). Det blev färdigt först 1665 och kostade mycket pengar så han måste sälja av jorden för att klara skulden. Han var en dålig ekonom och även om han ägde ett stort jordegods och hade fina ämbeten var han alltid i penningsvårigheter.

Han blev 1673 generalkrigskommissarie, acessor i överhovrätten och landshövding över Stavanger län. 1678 upphöjde kungen efter ansökan en stor del av godset till friherreskap eller baroni under namn Rosendal med Hatteberg som huvudgård och Mel och Seim som sädesgårdar samt underliggande strögods. Baroniet skulle bara gå i arv i manslinjen och kunde inte pantsättas eller säljas.

Karen Mowat dog i Kristiania 1675 och 1679 gifte han sig igen med en tysk dam Clara Catharina von Stockhausen som hade varit kammarjungfru hos drottning Charlotte Amalie. Med henne hade han inga barn men med Karen Mowat hade han 9 barn:

Holger, Fredrik, Kristian, Axel, Maximilian, Rigborg, Charlotte Amalie, Sophie Amalie och Catharina Justina.

Ludvig efterlämnade en stor skuld. Han hade pantsatt godset för 13.000 riksdaler och var skyldig statskassan 5.000 riksdaler och dessutom en lovad förmögenhet till sin andra hustru på 16.400 riksdaler. För att förstå hur stor skulden var måste man ta hänsyn till pengarnas stora köpkraft vid den tiden då man kunde köpa stora gårdar för 100-200 riksdaler.

Han dog 1685 och det blev äldste sonen Holger som tog över. Jag lämnar nu Rosenkrands då fortsättningen ej berör vår linje och Vatna är pantsatt.

2. Karen Andersdatter Mowat

Hon blev gift med generaladmiral Erik Ottesen Orning till Vatna, Stord. (Se ORNINGSSLÄKTEN)

Vi har nu följt Mowatsläkten så långt det är av intresse för vår del. Jag fortsätter nu med **Rustungsläkten**, vars historia är spännande och berättar om intressanta händelser.

2 RUSTUNGSLÄKTEN

Namnet Rustung betyder på gammelnorsk valross. Släkten brukade inte namnet själva, men av andra är det använt i berättelser.

Den först kända är:

I. Sigurd på Seim i Kvinnherad

Han levde i slutet av 1400-talet och hade sonen

a. Trond Sigurdsen till Seim

Han nämns omkring 1500. Han var gift med Karen Kold till Nesa i Nedstrand född 1460. Trond och Karen hade sonen:

1. Christopher Trondsen (Rustung) till Seim

Christopher född 1490 och död 1565, är släktens mest kända namn. Han var en stor sjökrigare och förde ett omtumlande liv. Christopher var troligtvis släkt med den sista ärkebiskopen i Norge, Olav Engelbregtsen, det första man hör om honom är som förare av ett av biskopens krigsskepp.

Då ärkebiskopen senare kom i fejd med Vincent Lunge och hans svärmor fru Inger till Östraat blev Christopher anförare av en flotta på 300 man mot dem. Han plundrade då Östraat för första gången. På biskopens uppdrag dräpte han Vincent Lunge i Trondheim 1535.

Ärkebiskopen som var den ledande mannen i det norska riksrådet, ville efter Fredrik I's död inte erkänna Christian III som kung och försökte resa nordmännen mot kungen.

Han motarbetade också den inträngande lutherdomen och höll på att norrmännen skulle styra landet. Olav sände en troppavdelning för att försöka ta Akershus och en annan avdelning med Christopher som anförare för att ta Bergenhus. Det lyckades inte och Christopher blev fångad. Men då länsherren för Bergenhus, Esge Bilde, var fångad av ärkebiskopen, blev dessa två utväxlade så Christopher blev fri.

Då Christian III blivit herre i Köpenhamn, måste biskopen rymma från landet och det var Christopher som med en liten flotta förde honom till Nederländerna. På utresan plundrade han Östraat för andra gången.

Nu började Christopher som kapare eller sjörövare. Han fick kaparbrev av Phalzgrev Fredrik och det var meningen han också skulle försöka befria grevens svärfar, den fångna kungen, Christian II. Med 3 skepp kapade han 9 franska skepp. Han flyttade senare till Öst-Frisland, drev sjöröveri under beskydd av greve Enno i Emden. Han rövade i Östersjön och utefter den norska kusten. 1539 plundrade han Ulstein Kloster och biskopsgården i Stavanger.

Emellertid verkade han ha blivit trött på sitt oroliga liv och sökte 1542 ett närmande till kung Christian III. Det såg ut att bli krig och kungen behövde duktiga sjökrigare. Kungen tog han till nåder och gjorde honom till admiral för flottan. Då det blev fred 1544, förlänade kungen honom med Ebeltoft Kloster på Sjælland och senare också med Eskildsö.

Han var tvungen att bo i Danmark för kungen ville ha han i närheten av sig. Släktgården Seim fick han tillbaka av kungen och som gåva fick han också många gårdar i Sunnhordland och Hardanger däribland Flatebö, Öyre, Helvik, Bjelland, Guntveit, Lothe, Lægreid, Hereid, Gravdal, Kysnes m fl.

Kungen använde honom sedan mot sjörövare i Östersjön och till att nedkämpa motstånd på Island 1551. Han var också med i sjuårskriget på Östersjön och var ute i kungens tjänst ända till 1564, men året efter är han död.

Christopher blev omkring 1536 gift med Karen Knudsdatter (Schanke), dotter till dekanus vid domkapitlet i Trondhjem, Knut Pedersen. Hon flyttade efter mannens död till Seim och skiftade där med sina barn den 18 september 1578. Döttrarna är i skiftebrevet titulerade med fru, så det visar att fadern blev räknad till högadeln. Lågadelns gifta kvinnor brukade titeln hustru.

De hade 8 barn: Enno, Anna, **Margrethe, Magdalena,** Drothea, Kristine, Maren och **Else.**

(a) Enno

Troligtvis yngst, också kallad Enno Brandrök, född 1538. Han var en äventyrare som sin far, men lögnaktig och opålitlig. Han drog ut som ganska ung och tjänade som soldat och landsknekt i krig i Spanien, Ungern, England och Skottland. Han deltog också i sjuårskrigen i Danmark men var missnöjd med sin ställning och omkring 1566 drog han till kung Erik XIV i Sverige och erbjöd honom sina tjänster.

Han inbillade kungen att norrmännen var så missnöjda med danskstyret att de var villiga att ge sig under Sverige och uppmuntrade honom att ta Norge. Under sin vistelse i Sverige begick han en stor stöld på Gripsholms Slott och var tvungen att rymma till Tyskland. I Tyskland gick det dock ändå värre, han blev häktad för ett mord och dömd 1571. Enno var gift med en köpmannsdotter från Danzig men de hade inga barn.

(b) Anna Tronds

(Döttrarna blev kallade så och inte som rätt är Christophersdatter).

Hon kallas också Skottefruen. 1560 när familjen bodde i Danmark, blev hon bekant med James Hepburn, jarl av Bothwell, som var admiral i Skottland och var på resa i Danmark. De förlovade sig, hon fick utbetalt sin hemgift och reste med Bothwell till Nederländerna där han förbrukade hennes pengar och lämnade henne. Om de gifte sig vet man inte.

Senare drog hon till Skottland för att uppsöka honom men det blev ingen återförening. Hon var troligtvis en tid vid Maria Stuarts hov. För Bothwell gick det heller inte så bra. Han hade varit gift med lady Jane Gordon ett år, skilde sig från henne och gifte sig med Maria Stuart 1767. Kort efter bröllopet blev Maria Stuart fängslad och Bothwell måste fly.

Han kom till Orkneyöarna och därifrån till Hjaltland, men då förföljarna var efter han, kom han sig över till Norge och ankrade upp i Karmsundet med 2 skepp. Ett danskt örlogsskepp som passerade, fann skeppen misstänkta och då skeppspappren inte var i ordning och Bothwell inte hade pass blev han och skeppen förda till Bergen.

Här höll länsherren förhör med honom och Anna kom också till rätten med sin fordran. Bothwell lovade henne 100 riksdaler i årlig ränta och gav henne ett av skeppen. Skeppet var det enda Anna fick tillbaka av sin hemgift för Bothwell sändes till Danmark där han dog efter att ha suttit i fängelse i många år.

(c) Margrete Tronds till Elsaker

Gift med:

1) Jörgen Pedersen (Staur) till Nervik i Ölen.

Han var dansk och blev adlad 1527. Han omnämns som befallningsman i Sunnhordland. Senare blev han lagman i Nordland och bodde i Trondheim.

2) Aamund Lauritzen Dahl till Sandvik och Malkenes.

Barn i 1:a äktenskap

(1) Henrik Jörgensen Staur till Malseröd.

Han var lagman i Trondheim från 1589 och dessutom över Jämtland från 1596.

(2) **Bodil**

(Se Onarheimsläkten)

Barn i 2:a äktenskap

(3) Lauritz Amundsen Dahl

(4) Christopher Amundsen Dahl.

(d) **Magdalene Tronds**

Gift med **Erik Eriksen Orm** till Vatna och Valvatna, död 1564. (Se ORMSLÄKTEN)

(e) Dorothea Tronds till Stenne

Gift med Johan Stuart på Shetland. Han var troligtvis en oäkta son till kung Jacob 5 av Skottland och alltså en halvbror till Maria Stuart. Det kan också ha gjort sitt till att Skottefruen (Anna) blev så väl mottagen vid hovet i Skottland.

(f) **Else Tronds**

Else född 1550 och död 1623. Hon var gift 3 gånger:

1) Jon Haar den äldre till Gjersvik

De hade tillsammans sonen Jon Haar d.y. och dottern Anna Haar som blev gift med Palle Lauritzen Friis till Lundegård. Palle mördade sin hustru under en sjöresa och blev för denna förbrytelse halshuggen i Köpenhamn 1616.

2) Axel Fredriksen Fridag till Lines i Salten

Han var lagman i Bergen och han dog 1585.

3) Anders Mowat

Else hade tydligen lite kontanter trots sitt stora gods. 1605 pantsätter hon för 30 gamla daler en silverkanna som vägde 60 lod, 1613 lånar hon 60 riksdaler mot pant i sin odelsjord Skjelbre i Eikelandsfjorden. Dessa panter blev inlösta av sonen Axel Mowat 1631. Hon lever ännu i 1622 på Seim i Kvinnherad som hon hade makeskiftat till sig av sin syster Anna, "Skottefrun", 1607.

Vi har nu följt Rustungsläkten så långt att Else är gift med **Anders Mowat** och Magdalene med **Erik Eriksen Orm**. Vi har alltså sambanden klara mellan Mowat-, Rustung- och Ormsläkten. Nästa släkt av intresse för vår del är först Onarheimsläkten som är en fortsättning på Rustungsläkten.

3 Onarheimsläkten

I. Bodil

Dotter till Margrethe Tronds. Hon var gift med Hans Jörgensen på Onarheim. Han var son till den rike bonden Jörgen Pedersen på Onarheim. Han ärvde Onarheim 1580 och var en av de rikaste bönderna i Sunnhordland.

De hade 6 barn: Jörgen, **Anders**, Peder, Sven, Anna och Sophie.

4 Vaagesläkten

a. Anders Hansen Vaage

Född 1602, död 1669. Länsman i Strandebarm. Gift med
1) N.N. 2) Christi Andersdatter Ænes, död 1684.

Anders var en rik bonde. Han sålde 1632 släktgården Onarheim som hade vart i släkten i flera hundra år **till Bertel Hörby, Hatteberg. Sönerna försökte ta** tillbaka gården på odel 1662. De vann i underrätten men domen blev förkastad i överrätten så Ludvig Rosenkrands som nu ägde gården fick behålla den.

Barn i 1:a äktenskap: Johannes, Rosamunde, **Anna,** Hans och Laurits.

1. Anna

Född 1636, död 1699. Gift med Engel Pedersen Gjerde.

De hade 3 barn: Peder, Martha och **Sofie.**

b. Sofie

Född 1673, död 1760. Gifte sig 1703 med Knud Torbjörnsen Skaaren, född 1679 och död 1747.

De hade 1 son: **Torbjörn**

(Se Kyviksläkten)

5 Kyviksläkten

(1) Torbjörn Knudsen Skåren

Son till Sofie. Född 1712. Torbjörn var sergeant. Han köpte 1759 en halvpart av Stord kyrka med jordegods varav halvparten var klockargården. Han flyttade då till Nedre Eskeland.

De hade 3 barn: Lars, **Knud** och Sophie

a) Knud Torbjörnsen Eskeland

Född 1758, död 1842. Han var klockare på Stord. Han köpte 1777 Övre Kyvik och han ägde ¼ av Stord kyrka från 1785 men sålde den till brodern Lars. Han var gift med Else Marie Paust, född 1763 och död 1805.

De hade 3 barn: **Torbjörn,** Sophie och Johanne Jacoba.

i) Torbjörn Knudsen Kyvik

Han var klockare. Det är ej känt vem han var gift med.

De hade 3 barn: Lars, Knud och **Else Marie**

Else Marie gifter sig med **Anders Johannesen Vatne**.

(Se Vatnagrenen Del I).

6 ORMSLÄKTEN

Denna släkt tog sitt namn efter förnamnet Orm. Den skall stamma från Ryfylke och var lågadlig (väpnare). I sitt vapen hade släkten 2 ormar format som ett O.

Den först kända var:

I. Orm Eriksen, Stavanger

Han var lagrättsman i Ryfylke 1490 och borgare i Stavanger från 1497. Han var gift med Astrid Ormsdatter, dotter till Orm och Gyrid Bårdsdatter Torsnes. Han hängdes i Stavanger 1521 därför att han deltagit i ett uppror mot de höga skatterna för bönderna.

De hade 1 son: Erik

a. Erik Ormsen till Vatna och Valvatna på Stord

Dessa gårdar fick han med frun. Erik besökte 1523 herredagen i Roskilde och fick av kung Fredrik I uppresning (värnbrev), och blev förlänad med kronans gård Tjore på Jæren på livstid avgiftsfritt.

Han fick också skeppsrederierna Vik, Ladvik och Årdal i Sogn i förläning. 1529 sökte han som lagman i Stavanger men länsherren, Esge Bilde, tordes inte ge ställningen till en norrman då det var oro bland allmänningen och lagmannen hade stor makt över dem. En dansk blev därför utnämnd.

1559 blev Erik också förlänad med kronans gård Stöle i Etne, också avgiftsfritt. Erik dog 1564. Han var gift med **Kristine Torsteinsdatter**, av släkten Smör, död före 1550.

De hade 3 barn: Anna, **Elin, Erik**.

1. Elin Eriksdatter Orm

Gift med Jon Gautesen till Sveen. (Se Sveengrenen)

2. Erik Eriksen Orm till Vatna och Valvatna

Han fick 1565 kungens förläningsbrev på gården Tjore på Jæren som fadern hade haft. Han skulle ha den avgiftsfritt mot att tjäna kungen med 1 man och rusthållning till lands eller 1 man till skepps med kost när han blev ombedd. Han var 1576 gift med **Magdalena Tronds** (Se RUSTUNGSLÄKTEN).

De hade 1 dotter: **Anna**

(a) Anna Eriksdatter Orm

Gift med Otte Thomassen Orning

Jag lämnar nu Ormsläkten fortsatta öden. För vår del fortsätter det med **Elin Eriksdatter Orm** som gift sig med **Jon Gautesen till Sveen** och **Erik Eriksen Orm** som blev gift med **Magdalena Tronds** (Rustungsläkten) och vars dotter gifte sig med **Otte Thomassen Orning** i ORNINGSSLÄKTEN vilken jag nu fortsätter med.

7 ORNINGSLÄKTEN

Släkten var av dansk adel, men kom senare till Norge. Orne, Orning betyder vildsvin. Vapnet var 3 blå vågor i rött fält. Den första kända mannen är:

I. Svend Orning

Född 1360 och död 1440, rådman i Viborg.

Han hade 1 son: **Mads**

a. Mads Orning till Eget

Eget var en herrgård i Vendsyssel på Jylland. Han var född 1395 och dog 1463. Mads var gift med Anna Roed till Vurtgaard.

De hade 1 son: **Svend**

1. Svend Orning till Eget

Född 1455 och död 1537. Han var väpnare (lågadel). Svend var gift med Maren Sörensdatter Munk som stammade från greven av Eberstein i Braunschweig, hertigen av Sachsen och därigenom från Harald Haarfagre, då Olav den Heliges dotter Ulvhild var gift med Ordluv av Sachsen. Hon stammade också från de gamla svenska och danska kungarna. Han var också gift en andra gång med Anne Wiffert.

Han hade 4 barn: Sören, Morten, Vagn och **Thomas**

(a) Thomas Orning till Ellinggård (Danmark)

Han var född 1519 och levde 1584. Han var gift med Dorthe Christensdatter Munk till Ellinggård.

De hade 1 son: **Otte**

(1) Otte Thomassen Orning, till Vatna og Valvatna

Han föddes 1545 och dog 1607. Han gifte sig 1576 med **Anna Eriksdatter Orm**, dotter till Erik Eriksen Orm och Magdalena Tronds. Magdalena var ju dotter till Christopher Rustung.

Med sin hustru fick han förutom Vatna och Valvatna en del andra gods.

Kristine Torstendatter av Smörsläkten hade gett sin sondotter Otte Thomassen Ornings hustru gårdarna Valvatna, Almaas och Lillebö på Stord. Om detta gåvobrev, något jordbyte och Brunla gods på Sörlandet, som Erik Eriksen Orm hade sålt samt om en såg vid Fuglesalt stämde 1589 Elin Eriksdatter Orm, änka efter Jon Gautesen till Sveen, Otte Thomassen Orning.

Det blev förlikning 26/9 1589 och Elin som bott på Valvatna, skulle flytta från gården. Nästa år 31/7 blev det ny förlikning, delvis om det samma och en annan såg vid Fuglesalt.
Efter sin mans död gifte sig Anna med en bondson, Jens Mogesen. Hon dog före 1633.

Med Otte hade hon 4 barn: Otte, Maren, Elisabeth och **Erik**.

a) Erik Ottesen Orning till Vatna och Valvatna

Erik föddes 1582 och dog 1645. Han blev 1608 gift med sin släkting **Karen Andersdatter Mowat** född 1592 död 1679, men då detta var ett äktenskap i förbjudna led, måste de rymma från landet.(Karen var kusin med Eriks moder och Karens moster Else var syster till Eriks mormor). De uppehöll sig troligtvis mest i Skottland där hon hade släkt och han skall ha tjänat flottan. 1627 fick de kungens nåd och kunde flytta hem till Norge.

Han blev skeppshuvudman 1628 och 2 år senare admiral på Bremersholm (örlogsvarvet i Köpenhamn). Han var länsherre över Halsnöy Kloster och Hardanger län 1634-43 och utnämnde sin svåger Laurits Johannesen Galte till fogde under sig. 1644 blev han generaladmiral över den dansknorska flottan.

Förutom de jordgods han ärvde efter sin far fick han med sin hustru en mängd gods. Efter hans mors död blev det krångel mellan Erik och svärfaderns arvingar om hennes odelsgods. Lagmännen i Stavanger och Bergen fick 1633 brev från kungen om att döma om vem som skulle ha godset. Likaså skulle de döma om hon hade rätt till att sälja eller pantsätta godset utan de närmaste arvingarnas samtycke. 1646 är saken uppe igen och det är då Eriks son **Bernt Orning** som uppträder.

De hade 5 barn som var födda i landsflykt: Jörgen, Barbara, Otto, Erik och **Bernt.**

i) Bernt Orning till Vatna

Född 1614, död 1677. Han var sjöofficer, kapten. 1667 blev han utnämnd till "inspektör över galejerna i Norge".

Under kriget 1675-79, var han kapten på skeppet "Glückstadt" som förde 36 kanoner och hade en besättning på 102 man. Han dog ombord utanför Marstrand 1677. Kroppen skall vara gravlagd på Stord kyrkogård.

Bernt var en duktig sjöman och en vild krabat. Den svenske residenten i Köpenhamn berättar att "Lauritz Galtung och Bernt Orning hölls för att vara de bästa kaptener och erfarna sjömän". Han måste också ha ägt ett eget skepp, då han fick kungens tillåtelse att göra en resa till Västindien.

Efter fadern övertog Bernt Vatna, Valvatna och de andra 9 gårdarna som hörde till den "adliga sädesgården". De som ägde dessa gårdar kallades "ukedagstjener" på svenska blir det dagsverkesarbetare d v s de var tvungna att göra pliktarbete på huvudgården.

1648 ansökte han om makeskifte mellan sin gård på Tyse och prästgården på Stord, Nedre Aadland. Kungen gick med på det men prästen var mycket missnöjd med bytet och klagade.

Efter det att Bernt hade fått Nedre Aadland fick han namnet ändrat till Orninggård. Det blev emellertid hans mor fru Karen Andersdatter Mowat som kom att bo där. Hon fick av sonen den 15/2 1649 ett "avståelsebrev" på gården för sin livstid och om Bernt dog först skulle hon behålla gården till odel och ägo.

Ovanstående jordbyte blev upphov till en längre strid mellan prästen Peder Olsen Svegning och Bernt Orning. Prästen anmälde Bernt till domkapitlet i Bergen (som dömde i skilsmässosaker och kyrkliga saker) för lättsinnig levnad, han försummade Guds hus och hade egenmäktigt stängt kyrkan och hindrat gudstjänsten.

Bernt, som andra sjöofficerare förde med sig lättsinniga kvinnor ombord på sitt skepp . Det slutade med att han 1656 blev dömd till att skrifta för biskopen och böta 100 riksdaler till hospitalet i Bergen. Bernt har nog inte haft något gott öga till prästerna sedan.

I Vats ägde han gårdarna Kaarhus, Kyltvedt och Vatna och drev dem för egen räkning.
Bernt var inte någon god hushållare. Redan 1649 pantsatte han jordgodset på Tysnes till Axel Mowat och Valvatna till prästen på Fjelberg, Anders Brose.

Från den tid han bodde på Vatna samt några år tidigare var han gift med Sidsel Juel, dotter till den danske adelsmannen Börge Juel till Lungegården i Bergen och Blanceflor Bildt. Genom detta gifte kom Bernt in i de finaste, rikaste och främsta ätterna i landet. Han drev sågbruk på Orninggård och i Sagvåg.

Bernt slog på stort och intäkterna räckte inte till. Han pantsatte den ena gården efter den andra. 1657 kom turen till själva huvudgården Vatna som han pantsatte för 400 riksdaler till Mette Paulsdatter Fosberg, men han löste in Vatna igen 1662 för att gården inte skulle mista sin skattefrihet som sädesgård. 1675 ägde dock Ludvig Rosenkrands Vatna.

Han pantsatte också av sin frus gods, så när han dog 1677 var det inte mycket kvar.

Änkan flyttade nu till Orninggård till sin svärmor och efter dem blev gården kallad "Frugaren", som ännu är det allmänna bruket. Under Orninggård låg Kattetveit och Åsen och gästgiveriet på Leirvik. Sidsel Juel dog 1707.

Jag avslutar Orningsläkten här då Vatna nu ägs av Ludvig Rosenkrands som var gift med Karen Mowat.

8 DAHLSLÄKTEN

Släktforskarna brukar kalla denna släkt Dahl (Dall), men det är bara en gren av släkten som använder detta namn. Det är mer korrekt att kalla den Slee (Slede). Där lever en Thorbjörn Slede 1225 och han uppges att ha varit häradsman i Norge. 1239 nämns en Thorgils Slede.

Den första från vem släkten kan föras till nutiden är:

I. Ivar till Sandvik i Kvinnherad

Död 1512. Han och hans bröder ägde 2 gårdar i Sogn som sonen Gaute sålde 1512. Ivar var gift med Herbog Thorbjörnsdatter som levde 1524. Det året ärvde hon efter sin syster, som hade varit gift med Endrid Svensen Rostung rådman i Bergen, deras dotter **hustru Sunniva.**

De hade 3 barn: **Lauritz**, **Gaute** och Anna.

a. Lauritz Ivarsen till Sandvik

Han hade sonen: **Amund**

1. Amund Lauritzen till Sandvik och Malkenes

Han var gift med änkan efter Jörgen Pedersen (Staur), **Margrete Tronds** (Se RUSTUNGSLÄKTEN). Hon drev 1578 en rättssak mot några av mannens släktingar om ovan nämnda arv efter hustru Sunniva.

De hade 2 barn: Lauritz Amundsen Dahl och Christopher Amundsen Dahl.

b. Gaute Ivarsen til Valen i Fjelberg

Han är nämnd från 1512 och framåt men är död 1550. Hans fru är inte känd. Gaute tog godset som ärvdes efter **hustru Sunniva** och plågade henne på gamla där då hon blev sinnessjuk. Det var angående det godset Margrete Tronds stämde Gautes döttrar och svärdotter 1578. (Se ovan).

Gaute hade 6 barn: **Jon**, Gudrun, Inger, Ivar, Lauritz och Torbjörn.

Jag lämnar nu Dahlsläkten och fortsätter med Sveengrenen som börjar med Jon Gautesen.

9 Sveengrenen

I. Jon Gautesen till Sveen (Sveio)

Han nämns under åren 1550, 1570-73, död före 1578. Han och brodern Torbjörn var i ungdomen bland ärkebiskop Olav Engelbregtsons handgångna män. Han hade hela Sveengården som adlig sädesgård. Adeln betalade inte skatt av sina huvudgårdar och ej heller av sågar.

Förutom Sveen ägde han gårdar i Sunnhordland, på Jæren och vid Lindesnes. Dessutom två tomter på Tyskbryggen i Bergen och några sågar, tillsammans 16 gårdar. Mycket av detta är arv efter frun, hustru **Elin Eriksdatter Orm** till Kjerland.

Efter mannens död bodde hon en tid på Valvatna, men måste flytta därifrån 1590 efter förlikning med brorsdotterns man Otte Thomassen Orning. Det var skifte efter Jon Gautesen och hustru Elin den 16 februari 1609.

De hade 8 barn: Mats, Gaute, **Erik**, Sverke, Kirsten, Gro, Margrethe och Berete.

(a) Erik Jonsen till Brandvik

Kom senare till Aadland. (Se Aadlandgrenen).

10 Aadlandgrenen

I. Erik Jonsen

Erik ärvde Brandvik på Huglen efter föräldrarna och bodde där 1590-1610. 1610 makeskiftar han med sitt syskonbarn Samson Lauritzen Slee, gården Kjerland mot att han fick Aadland. Han bodde sedan på Aadland till sin död 1649. Han gifte sig med Susanne Pedersdatter, troligtvis en prästdotter men hon var inte adel och Erik miste därmed sitt adelsskap.

Då han var adelsman hade han lånat 50 riksdaler av sin svåger Lauritz Holst till utrustning av sina soldater som sänts till Svinesund mot rikets fiender. Efter Eriks död förde Bernt Orning långvariga processer mot Eriks arvingar angående deras rätt till hans efterlämnade jordegods. Han menade att då Erik mist sitt adelsskap var han närmast till att överta det. Det slutade med att arvingarna behöll jordegodset.

De hade 6 barn: Jon, **Peder**, Karen, Elin, **Margrethe** och Sara.

a. Peder Eriksen, Aadland

Född 1603 och död 1683. Gift med Anna Olsdatter Haugland, död 1670. Bernt Orning stämmer 1648 Peder angående bygge på ½ Lunde som Peder äger men Peder vann. Nästa år stämmer Peder Bernt Orning för rättsomkostnader 14 riksdaler och för att han utan tillåtelse har låtit bära upp 120 vinterlass ved från sjön till Orninggård som stod på Peders mark.

De hade 6 barn: Otte, Erik, Ole, Brita, Susanna och **Karen**.

1. Karen

Död 1710. Var 1863 gift med Hans Mogensen, bosatt på Aadland, född 1637 och död 1706.

De hade 3 barn: Susanna, Peder och **Anna.**

(a) Anna Hansdatter

Var 1706-30 gift med Gregorius Knutsen Hystad, född 1660 och död 1745.

De hade 4 barn: Hans Gregorius, Knut och **Anna** och Mari.

(1) Anna Gregoriusdatter

Gift med Anders Matsen Vatne. (Se Vatnagrenen Del I).

b. Margrete Eriksdatter

Det var hon som hade en oäkta son Anders med Axel Mowat. Senare blev hon gift med Jeronimus Jörgensen Agdestein. (Se Agdesteingrenen Del I).

Vi har nu kommit till den del i leden då Agdesteingrenen närmar sig Vatnagrenen Del I. Jag fortsätter nu med Agdesteingrenen Del I och II.

Den del av Agdesteingrenen som blev kvar på Agdestein har jag bara delvis tagit med.

11 Agdesteingrenen Del I

I. Jeronymus Jörgensen Agdestein

Född 1639, död 1662. Han var son till Jörgen Jeronymusson Agdestein och hans hustru Merete. Jeronymus var gift med **Margrethe Eriksdatter Aadland**, hon var änka 1662. De sålde sin odelsjord Agdestein till Erik Ottesen Orning 1637 men barnen tog den tillbaka på odel 1652.

De hade 3 barn: Jörgen, Lauritz och **Anna**.

a. Anna Jeronymusdatter

Hon levde 1711, var gift med Anders Reinertsen Romsö född 1635 och död 1711. Margrethe Eriksdatter överlät gården till svärsonen Anders, men hennes son Lauritz stämde honom 1662 för att få jorden själv och vann saken. 1676 överförde han Agdestein till svågern.

De hade 4 barn: **Reinert**, Anna, Susanna och Jörgen.

1. Reinert Andersen Agdestein

Född 1665, död 1754. Han fick sköyte på Agdestein 1712. Gift med Ingeborg Ingemarsdatter Engevik född 1685 och död 1774.

De hade 9 barn: **Anders**, Hans, Ingvald, Reinert, Ole, Gabriel, Marie, Anna och Kari.

(a) Anders Reinertsen Agdestein

Född 1704, död 1771. Fick sköyte på Agdestein 1756. Han var gift med Dorothea Andersdatter Nordhuglen.

De hade 4 barn: Marie, **Reinert**, Margrete och Anna

(1) Reinert Andersen Agdestein

Född 1749, död 1820. Fick sköyte på Agdestein 1772. Han ägde också gården Borrevik vilken han hyrde bort 1805 i 16 år till Sören Svalesen. Gift med

1) Britha Olsdatter Brandvik, född 1747, död 1802.
2) Kristi Jonsdatter Langeland.

5 barn i 1:a äktenskap: Anders, **Ole,** Reinert, Drothea och Synneva.

1795 skiftade han gården i 2 lika stora delar. Den ena delen Bnr.1 överförde han till sonen Anders, den andra behöll han till 1809 då han överförde den på sonen Ole.

a) Ole Reinertsen Agdestein

Född 1786, död 1850. Han fick Bnr.2 1809. Gift med Britha Bergesdatter Hetleseter. Året efter hans död 1851 delades Bnr.2 i två lika stora delar mellan sönerna Reinert som fick återstoden av Bnr.2 och **Berge** som fick det nya bruket nr.3

De hade 5 barn: Reinert, Martha, Dorothea, Brita och **Berge.**

i) Berge Olsen Agdestein

Född 1821 och död 1891. Fick sköyte på Bnr.3 1851. Gift med Ingeborg Johannesdatter Amland, Tysnes född 1823.

Enda barnet: **Ole Bergesen Agdestein.**

(Se Agdesteingrenen Del II).

Det finns också ett Bnr.4 som utskiljdes från Bnr.1 1898.

På Agdestein var de oense om Bnr.1 och 2 och dom föll 1845. I senare led på Bnr.1 kommer Torleiv Agdestein född 1883 och död 1959. Han var bildhuggare och det finns flera skulpturer av honom, bl. a en relief av Rannveig Agdestein på hennes gravsten samt en byst av Andreas Johan Agdestein som finns på Sunnhordland Folkemuseum.

12 Agdesteingrenen Del II

I. Ole Bergesen Agdestein

Född 1853, död 1936. Gift med:

1) Ingeborg Johannesdatter Vatna. (Se Vatnagrenen Del I).

2) Kanutta Larsdatter Huglen, född 1868 och död 1935.

Barn 1:a äktenskap: Berge Olsen född 1883, flyttade till Amerika 1905 och **Andreas Johan Olsen.**

Barn 2:a äktenskap: Ingebjörg, Ales och Olav Andreas. Olav Andreas fick sköyte på Bnr.3 1933.

a. Andreas Johan Olsen Agdestein

Född 1880, död 1948. Gårdsbrukare på Vatna och gift med **Ranveig Anfinsdatter Seim,** Voss. Född 1882 och död 1943. Samtidigt med driften av bruket ägnade han mycket tid åt sitt författarskap. Han skrev bl. a böcker bl. a "I suddraget" och var skriven på bokmål, samt ett flertal dikter. Han var ofta anlitad för att skriva prologer för olika tillfällen.

De hade 5 barn: **Olav**, Arnfinn, Asleug, Inger och Johannes.

1. Olav Agdestein

Född 1912 och död 1992. Ogift. Fick 1948 sköyte på Bnr. 5.

Hade en dotter: **Eli**, vilken bortadopterades 1945. Hon är gift Mc Combie och bosatt i Lillesand. Fick sköyte på Bnr. 5 1994

2. Arnfinn Agdestein

Född 1912 och död 2001. Bodde sista tiden på Stord sjukhem. Inga barn.

3. Aslaug

Född 1915. Gift med Kristoffer Fölling, född 1916 och död 1980. De hade gård i Tröndelag.

De har 2 söner: Petter och Frode.

(a) Petter Andreas

Född 1946. Gift med Kari Engum, född 1958. De driver i dag bruket på Fölling.

De har 3 barn.

(1) Marianne

Född 1978. Bor i Trondheim och arbetar som sjuksköterska

(2) Stein-Ove

Född 1980. Bor i Steinkjer

(3) Kristina

Född 1984

(b) Frode

Född 1950. Ogift och arbetar som kranförare.

4. Inger

Född 1917, död 1992. Gift med Kato Kvernland, Beistad i Tröndelag, död 1998.

De har 1 son: Trygve

(a) Trygve Kvernland

Född 1959. Gift med Lillian Karine Bartnes, född 1959. Trygve arbetar som konsult.

De har 2 barn:

(1) Linn Merethe

Född 1980.

(2) Irén

Född 1983

5. Johannes Agdestein Vatna

Född 1919, död 1997. Fick tilläggsnamnet Vatna då han föddes där. Bilmekaniker och senare verkstadsägare. Flyttade till Sverige under kriget. Gift med Iris Eleonora Johansson, född 1917 i Halla, Södermanland. Idag bosatt i Eskilstuna.

De har 1 son: Kent

(a) Kent Ove Agdestein Vatna

Född 1946 i Nyköping. Ingenjör bosatt med familj i Sandhem, Västergötland. Gift med Birgitta Christina Cardeståhl, född 1948 i Strängnäs, Södermanland. Dotter till Knut och Anna-Maja Cardeståhl, Åkers Styckebruk.

De har 3 barn:

(1) Anna Christina Birgitta

Född 1966. Bosatt i Göteborg.

(2) Anna Maria Charlotta

Född 1973. Gift med Kieron Bramwell Mavor, Namibia, född 1971. Bosatta i Göteborg

De har 1 dotter: Beatrix Linnéa, född 1998

(3) Kent Andreas

Född 1976. Mediakonsult

Jag avslutar här Agdesteingrenen del II då Bnr.5 sålts efter det att Elie McCombie fick odel 1994

13 Vatnagrenen Del I

I. Anders Matsen Vatne

Gift med Anna Gregoriusdatter Aadland, fick 1725 först hyra ¼ av Vatna av Maren Schachtavl. 1746 köpte han den del han hyrt (Bnr.5).

De hade 3 barn: Ane, **Guro** och **Mats.**

a. Guro

Guro föddes 1734, död 1783 och var gift med Fredrik Baltzersson (Bnr.4). (Se Vatnagrenen Del II).

b. Mats Andersen Vatne

Född 1727 död 1801, han var gift två gånger och fick sköyte på bruket 1756.

1) Anna Knutsdatter
2) Anna Torbjörnsdatter, Lunde

Barn i 1:a äktenskap: **Anders,** Anna, Johannes, Sæbjörn, Ole Matsen.

Barn i 2:a äktenskap: Torbjörn

1. Anders Matsen Vatne

Född 1759 och död 1822. Han fick sköyte på halva bruket efter modern 1778, resten 1789. Han var gift med

1) Siri Johannesdatter, Övre Litlabö
2) Anna Halvardsdatter, Grov
3) Grethe Ragnaldsdatter, Sagvåg.

3 barn i 1:a äktenskap: Kristi, Kari och **Johannes**.

2 barn i 2:a äktenskap: Sigrid och Hallvard

Bnr.5 blev 1815 överfört på **Johannes** men han gav borätt till fadern på hälften.

(a) Johannes Andersen Vatne

Han var född 1796 och förolyckades i en segelolycka på Raunefjorden och det var skifte efter honom 4 april 1835. Han var gift med Ingeborg Gundersdatter Kannelönning.

De hade 5 barn: **Anders**, Gunder, **Johannes**, Siri och Alis.

(1) Anders Johannesen Vatne

Född 1822, död 1856. Skifte den 14 maj 1838. Gift med **Else Marie Torbjörnsdatter Kyvik**, född 1822.

(Se RUSTUNGSLÄKTEN, Kyvikdelen).

De hade 2 barn: Torbjörn, född 1853 och Guri, född 1856.

Torbjörn fick gården. Båda dog ogifta i nervfeber 1875 och **Johannes** fick då sköyte på bruket.

(2) Gunder Johannesen Aadland.

Född 1827, död av kolera 1848. Gift med Britha Ottesdatter Aadland, född 1824. Enda barn var Guri, död 1891, hon var gift med Torbjörn Anfinsen Aadland. Torbjörn var skriven som ägare av bruket efter faderns död, men styvfadern Johannes brukade det.

(3) Johannes Johannesen Vatne

Född 1834 och gift med änkan efter brodern Anders, Else Marie Torbjörnsdatter och övertog gården med henne. Ovan nämnda Torbjörn och Guri Aadland Se (2), frånskrev sig odelsrätten till förmån för Johannes 1876.

De hade bara en dotter: **Ingeborg.**

a) Ingeborg Johannesdatter

Född 1859 och gift med Ole Bergesen Agdestein. (Se Agdesteingrenen Del II). Johannes överför 1906 gården till dottersonen **Andreas Johan Olsen Agdestein**. 1917 byggs ett nytt hus och driftsbyggnader där det idag är beläget, delvis med material från de gamla husen.

14 Vatnagrenen Del II

I. Fredrik Baltzersson

Han kom från Börtveit född 1734 och död 1822, köpte Bnr.4 omkring 1750 och hade det till sekelskiftet. Han var först gift med Guro dotter till Anders Matsen Vatne (Se Del I). Sedan gifter han sig med Eli Olsdatter Lundemannsverk, född 1751 och död 1827.

Barn i 1:a äktenskap: Baltzer, Anders, Anna, **Peder**
Barn i 2:a äktenskap: Guro, Mari, Ola

År 1800 överför Fredrik sköytet till sonen **Peder**.

a. Peder

Peder född 1775 och död 1843. Han var gift med Brita Tolleivsdatter Övre Ökland, född 1776.

De hade 4 barn: **Guro**, gift med Ole Jensen Vatna (Se Del III), **Tolleiv,** Manritta, Fredrik.

1. Tolleiv Pedersen Vatna

Han var född 1806 och gift med Synneva Halvorsdatter Grov, född 1823. Han fick sköyte på bruket 1838.

De hade 4 barn: **Peder**, Halvor, Fredrik och Ola. De senare reste till Amerika.

(a) Peder Tolleivsen Vatna

Född 1846, död 1934. Han var gift med Kari Tolleivsdatter, Övre Ökland, född 1851 och död 1931. Han fick sköyte 1874.

De hade 10 barn: **Tolleiv**, **Ola**, Martha, Synneva, Thea, **Gunhild,** Fredrik, **Mikal**, Britha och Hanna.

(1) Tolleiv Pedersen Vatna

Född 1803 och ogift. Hade farsgården några år men utan sköyte och lämnade den till sin bror Mikal, som fick sköyte 1935.

(2) Ola Pedersen Haugland

Född 1874, gift med Rebekka Arnesdatter Eldöy.

De hade 4 barn: Peder, Arne, Karl, Klara och Agnes.

a) Arne Vatna

Född 1911, död 1970. Köper gården av sin faster Gunhild 1948. Gift med Anna Tolleivsdatter Ökland född 1906, dotter till Tolleif Ökland, Övre Ökland.

De hade 1 son: **Per Arne**

i) Per Arne Vatna

Född 1948, död 2001 och gift med Torill Thorbjörnsen, född 1952, död 2001.

De har 3 barn:
1) Anne Guri, född 1972. Driver bruket idag
2) Kjersti, född 1973.
3) Arne, född 1975

(3) Mikal Pedersen Vatne

Mikal bodde på Aksdal i Fjellberg och var gift med Marie Aksdal de var barnlösa. Han sålde gården 1939 till Harald Sævareid, Stavanger.

(4) Gunhild Handeland

Gunhild syster till Mikal tar 1946 tillbaka gården på odel från den Mikal sålt den till. Hon hade inga barn och 1948 sålde hon den till brorsonen Arne Haugland Vatna. Se a).

15 Vatnagrenen Del III

I. Ola Jensson

Ola Jensson som fick sköyte 1749 på Bnr.1 fick köpa något mer av gården 1760. Han dog 1780, 78 år gammal.

a. Jens Olsen Vatne

Jens Olsen Vatne född 1746 fick sköyte på en del av farsgården 1772, resten av bruket överförde modern 1790. Han var gift med Dordi (Dorthea) Törresdatter Bjelland, född 1760 och död 1837.

De hade 4 barn: **Ole**, Törres, Mats och Jens.

Jens Olsen dog 1798 och änkan gifte sig med Gabriel Ottesen Aadland. De bodde på Vatna och brukade gården en tid.

1. Ole Jensen Vatne

Född 1785. Övertog farsgården 1805. Han var gift med:

1) Helene Larsdatter Stue, född 1787, död 1827.
2) Guro Pedersdatter Vatna, född 1809.

7 barn i 1:a äktenskap: Jens, **Lars**, Törres, Kari, Dordi, **Johanne** och Margrete.

6 barn i 2:a äktenskap: Helene, Peder och Brita dog unga. **Ola**, Fredrik och Jens.

1864 skilde Ole Jensen ut Bnr.2 från Bnr.1 och överförde det på **Ola Olsen Vatne,** Se (d). Det som var kvar av Bnr.1 gick till sonsönerna Ola och Tor, Jens söner.

De sålde det året efter till Magnus Magnusson, Ola Nilsson och Peder Leverdsson som bodde på Fitjar. De hade bruket bara 1 år. 1866 sålde de det till **Lars**, Se (b), och hans svåger Jens Reinertsen Eldöy.

(a) Jens Olsen Vatne

Född 1808, död 1844.

(b) Lars Olsen Vatne

Född 1814. 1866 köpte han tillbaka det tillsammans med sin svåger **Jens Reinertsen Eldöy.** Lars var gift med Britha Eriksdatter Söre Tveita och hade flera barn. 1882 överförs gården till Jens's nästäldste son **Ola Jensen Eldöy**. (Se Eldöygrenen).

(c) Johanne Olsdatter Vatne

Född 1819 och gift med Jens Reinertsen Eldöy.

(d) Ola Olsen Vatna

Född 1838, död 1912. Han fick den andra halvparten 1864 (Bnr.2). Gift med Aasa Larsdatter Stue, född 1845 och död 1927.

De hade 11 barn: **Ola**, Jens, Per, Oskar, Gurine, Hanna, Helene, Dorthea, Lars, Helge och Bernt.

(1) Ola Olsen Vatna

Född 1866, var först i Amerika men kom efter några år tillbaka. Han bodde 13 år på svärfaderns gård på Sörhuglen, men fick sköyte på Vatna (Bnr.2) 1913. Han var en företagsam karl, drev skogsbruk i många år och byggde elektricitetsverket i Vatnadalen tillsammans med bl. a Andreas Olsen Agdestein och Ole Jensen Vatne, det såldes senare till kommunen. Gift med Dordi Reinersdatter Sörhuglen, född 1864 och död 1944.

De hade 5 barn: **Olav,** Karoline, Reinert, Aasa och Helmer.

a) Olav Olsen Vatna

Född 1895 och död 1976. Han övertog gården 1948. Han var gift med Elsa Hartveit.

De hade 2 döttrar: **Anny** och Åse.

i) Anny Selvåg

Född 1953. Gift med Håvard Selvåg. De driver bruket idag.

De har 2 barn:

1) Olav, född 1980.
2) Vegard, född 1987.

ii) Åse

Född 1960. Har en dotter Maria, född 1988.

Bnr.3 skiljdes ut från Bnr.1 och 2 år 1873. Lina Bertelsdatter Vad fick sköyte 1935 och hennes dotter 1950.

16 Eldöygrenen

I. Jens Reinertsen Eldöy

Född 1813, död 1881. Han fick gården på Eldöy på skifte efter fadern 1839. Jens köpte 1866 tillsammans med Lars Olsen Vatne ett bruk på Vatna (Bnr.1) som 1882 blev överfört på Jens' näst äldste son Ola. Han var gift med Johanne Olsdatter Vatne. Han var alltså svåger till Lars.

De hade 5 barn: Reinert, **Ole,** Jens, Helene och Malene.

a. Ole Jensen Eldöy Vatne

Född 1848, död 1933. Han fick sköyte på Vatna (Bnr.1), 1882. Han var gift med Inga Johannesdatter Vik, Fitjar. Född 1856 och död 1930.

De hade 7 barn: **Jens**, Johanna, Johannes, Guro, Ole, Helene, Andreas.

1. Jens Olsen Vatne

Född 1886, död 1959. Han var elektriker i Kolbotn, Oslo. Fick sköyte på gården 1947. Gift med Elida Olsen, född 1881 och död 1967.

De hade 3 barn: Else, **Dagfinn** och Haavard Ingolf

(a) Else född 1912 och gift med Asbjörn Karlsrud född 1913, död 1979. De var bosatta i Kolbotn.

De hade 3 barn: Steinar, Aud och Kari

(1) Steinar

Född 1945. Först gift med Berit, född 1948.

De har 2 barn:

1) Gro, född 1973.
2) Marianne, född 1978.

Sambo idag med Torild.

(2) Aud

Född 1948. Gift med Einar Pettern, född 1944.

De har 3 barn:

1) Stein, född 1967.
2) Liv Torild, född 1977.
3) Trine Lise, född 1977.

(3) Kari

Född 1953. Gift med Arnfinn Neset, född 1953.

De har 3 barn:

1) Torstein Fredrik, född 1968
2) Kristoff Andreas, född 1983
3) Ragnhild Cecilie, född 1993.

(b) Dagfinn Andreas J Vatne

Född 1913. Död 2001. Elektriker och stationschef på Lundeseter kraftstation. Har sedan 1957 sköyte på Bnr.1. Gift med:

1) Maalfrid Jorun Monsdatter, född 1912 och död 1950.
2) Aud Kyvik, född Tyse, 1924. Änka efter Trygve Kyvik.

Barn i 1:a äktenskap: Eyvind
Barn i 2:a äktenskap: Thorild och **Vigdis**

(1) Eyvind

Född 1946. Lärare i Fagernes. Gift med Sara Henriksen från Fitjar, född 1946.

De har 2 barn:

1) Målfrid, född 1971.
2) Rebekka, född 1979.

(2) Thorild

Dotter till Aud i tidigare äktenskap. Född 1951, och gift med Geir Nordhus.

De har 3 barn:

1) Dag Vidar, född 1968.
2) Audhild, född 1972.
3) Marena, född 1982.

(3) Vigdis

Född 1955. Först gift med Knut Ersland. Har idag sköyte på B.nr 1

De har 2 barn:

1) Gunhild, född 1973.
2) Silja, född 1978.

Sambor idag med Norvald Neset, född 1947.

De har 1 barn: Jens, född 1989.

(c) Haavard Ingolf

Född 1920, död 1946.

ANTECKNINGAR